

Jest nemalá čest dům, čeládku a dítky spravovati

Předsekulární domácnost a její řád

Podpořeno programem Strategie AV 21 „Epicentra civilizace“

**Akademické konferenční centrum,
Praha 1, Husova 4a, 18. a 19. listopadu 2025**

Call for papers

Workshop se zaměří na pojetí řádu v domácnosti v dlouhém časovém období až do začátku 19. století. Věnovat se bude zejména vlivu náboženské disciplinace na chod a řád domácností (sakralizace prostoru, členění dne, denní modlitba, každodenní rituály), zhodnocení významu „duchovního vůdce“ podle genderové role a také podle biblického příkazu Apoštola Pavla v porovnání přístupu různých konfesí, role manželky jako „dobré hospodyně“ a místa dětí v tomto normalizovaném prostoru. Zaměřit se bude možné ale i na domácnost v kontextu širšího pojetí: nejde jen o hospodáře a jeho rodinu, ale i o čeládku a domácí zvířectvo (společný život v trojdílném venkovském domě, život v městském domě). V dobovém pojetí náboženské výchovy byl hospodář odpovědný i za mravní život čeládky, a také za zdravé a prosperující hospodářství. Fakt, že lidé obývali hospodářství i se zvířaty (buď přímo v domě, či v samostatné stáji), měl dopad i na stavební podobu domu, je to tedy z tohoto pohledu vhodné téma pro účast jednak historiků umění, jednak kolegů z prvního a druhého vědního oboru.

Možné tematické okruhy

- ☞ Odlišné sociální vztahy v domě v souvislosti se statusem: venkovský dům, městský dům, šlechtické sídlo.
- ☞ Řád a kontrola. Jak probíhal společný život rodiny či obyvatel domu, kde se obýval jen malý společný prostor, jak probíhala disciplinace a byla vůbec?
- ☞ Reprezentace dobré domácnosti (dobrého hospodáře či dobré hospodyně) v dobové normativní i deskriptivní literatuře.
- ☞ Sakralizace každodenního života. Náboženské rituály a jejich lokalizace: svatý koutek, domácí oltářík. Jejich podoba a využití. Duchovní praxe v různých domovních skupinách.
- ☞ Duchovní vůdce domu. Hospodář jako zástupce kněze (biskupa) podle pojetí Apoštola Pavla (1Tm 3; Ž 3). Hospodář jako osoba zodpovědná za duchovní úroveň rodiny i čeládky.
- ☞ Postavení ženy v domácnosti, její společenská role a realizovaná skutečnost. Mužská a ženská role.
- ☞ Vztah lidí a domácích zvířat v jedné domácnosti. Prostorové i společenské kontexty v souvislosti se stavební dispozicí, povinností pečovat o dobytek, jeho hmotný význam atd.

Přihlašování do 30. dubna 2025 na adresu

Tomáš Havelka, havelka@flu.cas.cz, *Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku Filosofického ústavu AV ČR*

O přijetí příspěvku budeme informovat do 15. května